

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základné Práva](#) > [Italy](#)

Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty

Autor obsahu

Taliansko

Taliansko

Využívanie charty vo vašej krajine a informovanosť o nej.

Verejné politiky, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej medzi zákonodarnými a správnyimi orgánmi, orgánmi presadzovania práva a justíciou

1. Justičná akadémia (*Scuola Superiore della Magistratura*)

Justičná akadémia, ktorá bola zriadená legislatívnym dekrétom č. 26 z 30. januára 2006, zohráva hlavnú úlohu v odbornej justičnej príprave, najmä úlohu zabezpečovať vykonávanie práva a presadzovanie povinnosti členov sudcovského zboru absolvovať odbornú prípravu. Prostredníctvom organizovania spoločných kurzov však zameriava svoje programy odbornej prípravy aj na advokátske komory.

Dôležitý je cieľ akadémie, ktorým je poskytovať odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie pre sudcov s cieľom zlepšiť medzinárodnú spoluprácu a zvýšiť informovanosť o právnych systémoch.

Akadémia má výlučnú právomoc v oblasti celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy pre sudcov. Je zodpovedná najmä za:

- organizovanie seminárov celoživotného odborného vzdelávania a odbornej prípravy pre sudcov a iných odborníkov pracujúcich v oblasti práva (podľa potreby),
- poskytovanie počiatočnej odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania pre honorárnych sudcov,
- organizovanie kurzov odbornej prípravy pre sudcov a prokurátorov, ktorí sa usilujú o vymenovanie na vyššie pozície na súdoch prvého alebo druhého stupňa,
- poskytovanie odbornej prípravy pre sudcov vo vyšších a stredných sudcovských funkciách,
- poskytovanie odbornej prípravy pre sudcov poverených úlohami odbornej prípravy,
- vykonávanie decentralizovaných činností odbornej prípravy,
- spoluprácu na činnostiach spojených s odbornou stážou pre riadnych sudcov v rámci usmernení vydaných Najvyššou súdnou radou (*Consiglio superiore della magistratura*) a s prihliadnutím na návrhy súdnych rád,
- organizovanie odbornej prípravy pre zahraničných sudcov v Taliansku alebo účastníkov odbornej prípravy vykonávanej v rámci Európskej siete odbornej justičnej prípravy alebo v rámci projektov Európskej únie a iných štátov alebo medzinárodných inštitúcií na žiadosť príslušného orgánu štátnej správy, prípadne vykonávanie programov pre ministerstvo zahraničných vecí a koordinovanie činností odbornej prípravy pre talianskych sudcov poskytovaných inými štátmi alebo medzinárodnými inštitúciami so zameraním na organizáciu a fungovanie justičného systému,
- spoluprácu na činnostiach týkajúcich sa organizácie a fungovania justičného systému v iných krajinách na žiadosť príslušného orgánu štátnej správy,
- vykonávanie programov odbornej prípravy v spolupráci s podobnými oddeleniami v iných inštitucionálnych alebo profesijných orgánoch,

- zverejňovanie výskumu a štúdií týkajúcich sa predmetov odbornej prípravy,
- organizovanie kultúrnych iniciatív a výmen, študijných stretnutí a výskumu v súvislosti s činnosťami odbornej prípravy,
- organizovanie seminárov, a to aj na základe osobitných dohôd alebo dohovorov, ktorými sa upravujú súvisiace poplatky, pre odborníkov pracujúcich v oblasti práva alebo študentov špecializovaných právnických škôl.

Akadémia organizuje každoročné kurzy celoživotného vzdelávania v oblasti európskeho práva, a najmä práv stanovených v charte, ktoré sú prístupné pre všetkých sudcov, pričom niektoré kurzy sú prístupné aj pre právnikov. Týkajú sa vecnej aj jazykovej stránky.

Táto metóda je primeraná v tom zmysle, že odborná príprava týkajúca sa charty a jej uplatňovania na vnútroštátnej úrovni sa poskytuje vždy, keď sa dosiahnu zlepšenia ochrany základného práva stanoveného v charte. Najlepším postupom je teda osobitne zdôrazniť odkaz na právo obsiahnuté v Charte základných práv Európskej únie spolu s diskusiou o jeho začlenení do vnútroštátneho práva.

Charta z Nice bude témou celoživotného vzdelávania na rok 2022 v spojení s kurzami o ochrane osobných údajov, o systéme zdrojov práva, o digitalizácii, spravodlivosti, právach, o základných právach a európskom práve, o hanobení a nenávisťných prejavoch a o umelej inteligencii a práve.

2. Vnútroštátne kontaktné miesto pre Chartu základných práv EÚ

Súčasná ministerka spravodlivosti Marta Cartabiová podľa prania Európskej komisie a Agentúry Európskej únie pre základné práva vymenovala kontaktnú osobu Talianska pre záležitosti charty, ktorou sa stala profesorka Palmira Tanzarellová. Jednou z jej úloh je propagovať chartu, zvyšovať informovanosť o nej, a tým zabezpečiť jej účinnejšie uplatňovanie. Vybratá bola osoba, ktorá pôsobí vo verejnej správe a môže využiť osobitnú vnútornú koordináciu medzi ministerstvom spravodlivosti a akademickým prostredím.

Táto kontaktná osoba predstavuje a naďalej bude predstavovať nový rozmer pri podpore a zvyšovaní povedomia o charte prostredníctvom pravidelného programu iniciatív. Preto kontaktnej osobe pomáha pri práci útvar koordinácie medzinárodných záležitostí týkajúcich sa ľudských práv (*Coordinamento dell'attività internazionale in tema di diritti umani*; AIDU), ktorý bol zriadený v decembri 2021 v rámci odboru pre spravodlivosť (*Dipartimento per gli affari di giustizia*; DAG) na ministerstve spravodlivosti. Táto iniciatíva nemá obdobu a realizovala sa aj so zámerom plniť ciele európskej stratégie posilnenia uplatňovania Charty základných práv v EÚ. Tento útvar sa v rámci pôsobnosti ministerstva spravodlivosti bude zameriavať na európske tematické oblasti týkajúce sa základných práv, občianskych práv a voľného pohybu osôb.

3. Kurzy na vysokých školách

Ochrana základných práv ako hnacia sila európskej integrácie je teraz neoddeliteľnou súčasťou právnického štúdia na univerzitách, najmä pokiaľ ide o pokrok v ústavnóm práve a práve EÚ. Pre zabezpečenie viacúrovňovej ochrany práv je dôležité, aby budúci odborníci pracujúci v oblasti práva a ekonomie absolvovali odbornú prípravu týkajúcu sa Charty z Nice a jej výkladu vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom. Preto sa v posledných rokoch výrazne zvýšil počet špecializovaných kurzov.

Najmä podľa najnovšieho prieskumu, ktorý poskytlo ministerstvo vysokých škôl a výskumu (*Ministero dell'Università e della Ricerca*; MUR), v decembri 2021 ponúkali právnické, politologické a ekonomické fakulty verejných a súkromných vysokých škôl približne 550 kurzov, pričom niektoré z nich boli v angličtine.

Väčšina týchto kurzov sa vo všeobecnosti zaoberá otázkou ochrany základných práv, pričom sa zdôrazňuje dialóg medzi ústavnými a nadnárodnými európskymi súdmi pri vykonávaní ich vlastných chárt. Prípadové štúdie poskytujú študentom nástroje, ktoré potrebujú na pochopenie vzájomného prelínania chárt a judikatúry. Týmto spôsobom možno vážne uvažovať o Charte základných práv z Nice a o dôsledkoch jej uplatňovania.

Charta sa študuje aj v kurzoch týkajúcich sa napríklad imigračného, informačného a komunikačného práva, environmentálneho práva, európskeho trestného a procesného práva, európskeho správneho práva,

náboženského pluralizmu, európskeho daňového práva a európskeho pracovného práva.

4. Osvedčené postupy účinnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou, ktoré majú povzbudzovať obeť diskriminácie, aby sa prihlásili, a poskytovať im podporu

Vzhľadom na to, že základným kameňom Charty z Nice je zákaz diskriminácie, podporuje ju aj práca vnútroštátnych orgánov, ktoré sa touto záležitosťou zaoberajú.

Je potrebné upriamiť pozornosť na [Národný úrad proti rasovej diskriminácii](#) (*Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali*; UNAR) zriadený v rámci úradu predsedu vlády legislatívnym dekrétom č. 215 z 9. júla 2003 (ktorým sa vykonáva smernica 2000/43/ES, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod).

Úrad má za úlohu zaručiť právo na rovnaké zaobchádzanie pre všetky osoby bez ohľadu na ich etnický alebo rasový pôvod, vek, náboženské vyznanie, sexuálnu orientáciu, rodovú identitu alebo skutočnosť, či majú alebo nemajú zdravotné postihnutie. Funguje samostatne a nestranne a už niekoľko rokov takisto pozorne sleduje účinky diskriminačných nenávisťných prejavov vrátane prejavov online, ako aj úsilie o boj proti nim.

Podľa zákona má úrad za úlohu:

- poskytovať pomoc v súdnom alebo správnom konaní osobám, ktoré sa považujú za poškodené diskriminačným konaním, a to vo formách stanovených v článku 425 talianskeho Občianskeho súdneho poriadku,
- s náležitým ohľadom na výhradné právomoci a funkcie súdneho orgánu viesť vyšetrovania s cieľom určiť, či dochádza k diskriminácii,
- podporovať verejné a súkromné subjekty, najmä združenia a orgány pôsobiace v oblasti boja proti diskriminácii, aby prijali osobitné opatrenia vrátane projektov pozitívnych opatrení, ktorých cieľom je predchádzať diskriminácii na základe rasového alebo etnického pôvodu alebo ju kompenzovať,
- v čo najväčšej možnej miere zvýšiť informovanosť o platných nástrojoch, ktoré poskytujú ochranu, a to aj prostredníctvom zvyšovania informovanosti verejnosti o zásade rovnakého zaobchádzania a organizovania informačných a komunikačných kampaní,
- vydávať odporúčania a stanoviská k záležitostiam týkajúcim sa diskriminácie na základe rasového alebo etnického pôvodu, ako aj návrhy na zmeny existujúcich právnych predpisov,
- pripravovať výročnú správu pre parlament o účinnom uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania a účinnosti ochranných mechanizmov, ako aj výročnú správu pre predsedu vlády o uskutočnenej práci,
- podporovať štúdie, výskum, kurzy odbornej prípravy a výmenu skúseností, a to aj v spolupráci so združeniami a orgánmi pôsobiacimi v oblasti boja proti diskriminácii, s ďalšími mimovládnyimi organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti a so špecializovanými inštitútmi štatistického zisťovania, a to aj s cieľom vypracovať usmernenia na boj proti diskriminácii.

Na odbore pre rovnosť príležitostí v rámci úradu predsedu vlády bol zriadený aj register združení a orgánov vykonávajúcich činnosti v oblasti boja proti diskriminácii a podpory rovnakého zaobchádzania (článok 6 legislatívneho dekrétu č. 215/2003).

Ministerstvo spravodlivosti sa zúčastnilo a v súčasnosti sa zúčastňuje na viacerých analytických a operačných projektoch, ktoré koordinuje UNAR, s osobitným cieľom aktualizovať a rozvíjať postupy a nástroje na predchádzanie a účinný boj proti rasizmu, xenofóbi a iným formám neznášanlivosti šíreným prostredníctvom nenávisťných prejavov vrátane prejavov *online*. Medzi tieto projekty patria:

- projekt CO.N.T.R.O. (COunter Narratives against Racism Online – Protiargumentácia proti rasizmu online) (2018 – 2020), ktorý vypracoval a koordinuje UNAR spoločne s Ústavom pre sociálny výskum (*Istituto per la Ricerca Sociale*; IRS) a podporuje a financuje ho Európska komisia, prostredníctvom ktorého bola podporená cielená komunikačná a osvetová kampaň proti rasizmu online a zaviedli sa podmienky na zriadenie Strediska úradu UNAR pre monitorovanie médií a internetu so zapojením kľúčových inštitucionálnych aj neinštitucionálnych aktérov, ktorí pracujú na boji proti tomuto problému,
- projekt REASON (*REAct in the Struggle against ONline hate speech* – Reakcia v boji proti nenávisťným

prejavom online) (prebieha od roku 2020), ktorým sa formálne zriaďuje Národný riadiaci výbor (*Cabina di Regia Nazionale*) na boj proti trestným činom z nenávisti a nenávisťným prejavom na internete s cieľom pomôcť koordinovať činnosti a vymieňať si skúsenosti v spolupráci s Monitorovacím strediskom proti prejavom diskriminácie (*Osservatorio per la sicurezza contro gatti li discriminatori*; OSCAD), ministerstvom vnútra, ministerstvom spravodlivosti, ministerstvom školstva, Úradom pre záruky v oblasti komunikácií (*Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*; AGCOM) a dobrovoľnými združeniami vrátane: Carta Di Roma, Lunaria, Arci, Amnesty Italia, Cospe a Arcigay.

Hlavnou úlohou riadiaceho výboru je vypracovať národný strategický plán na boj proti trestným činom z nenávisti a nenávisťným prejavom.

5. Politiky zamerané na školy. Všeobecne: vzdelávanie

Existuje niekoľko iniciatív, ktoré sa realizujú v školách, keďže zvyšovanie povedomia o charte je prospešným a potrebným stimulom pre mladé generácie, aby sa dôkladne zamýšľali nad spoločnými hodnotami, pričom ľudia a ľudská dôstojnosť majú byť stredobodom procesu budovania inkluzívnej spoločnosti. Medzi takéto iniciatívy patria:

La Carta europea dei diritti a un milione di studenti (Európska charta základných práv pre jeden milión študentov) bol projekt, ktorý spoločne realizovali Európsky parlament, Európska komisia a talianska vláda v spolupráci s ministerstvom školstva, vysokých škôl a výskumu a talianskou poštou (*Poste Italiane*), ktorá v priebehu uplynulých dvoch rokov doručila kópie Charty základných práv Európskej únie jednému miliónu študentov talianskych stredných škôl,

La Carta di Nizza fra diritti umani e cittadinanza (Charta z Nice: medzi ľudskými právami a občianstvom) bola súťaž podporená ministerstvom školstva, ktorej hlavným cieľom bolo povzbudiť deti, aby si prečítali Chartu základných práv Európskej únie a uvažovali o jej praktickom uplatňovaní. O obsahu charty sa diskutovalo najmä formou porovnávania so znením medzinárodných dohovorov a zmlúv o ľudských právach, ako je napríklad Všeobecná deklarácia ľudských práv.

Nástroje, ktoré pomáhajú lepšie pochopiť chartu a to, kedy sa uplatňuje

V roku 2019 ministerstvo spravodlivosti spustilo projekt «*EJNita*» (EJN – Talianska sieť: budovanie mostov) s čiastočným financovaním z prostriedkov Európskej komisie (dohoda o grante č. 831373), ktorého cieľom bolo posilniť a zefektívniť Európsku justičnú sieť (EJS) pre občianske a obchodné veci. Tento projekt bol odpoveďou na potrebu zlepšiť znalosti o nástrojoch justičnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach v rámci právnej alebo odbornej sféry.

Výsledkom tohto projektu bolo zverejnenie [portálu ALDRICUS](#), ktorý v rámci blogu spája zaujímavé informácie a materiály (normy, domácu, medzinárodnú a nadnárodnú judikatúru, odkazy na zaujímavé stránky). Portál Aldricus je zároveň nástrojom na podporu a zvyšovanie povedomia o charte, čo sa dosahuje najmä prostredníctvom zverejňovania cielených vzdelávacích podujatí. Napríklad vzdelávacie podujatie *La protezione transfrontaliera degli adulti con disabilità cognitive in Italia e Spagna* (Cezhraničná ochrana dospelých s kognitívnym postihnutím v Taliansku a Španielsku) bolo propagované 22. februára 2021.

Ministerstvo spravodlivosti má [osobitnú stránku na propagáciu charty](#), ktorá poskytuje prístup k talianskej verzii jej znenia, ako aj odkaz na webové sídlo Európskej komisie, ktoré obsahuje vysvetlenie charty.

Využívanie a presadzovanie nástrojov na výklad charty, ktoré vyvinuli iné krajiny EÚ alebo iné zainteresované strany v EÚ

Existuje viacero iniciatív v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania zameraných na justičných pracovníkov v Taliansku, ktoré ponúkajú inštitúcie odbornej prípravy v spolupráci s európskymi partnermi [európske inštitúcie, napríklad Agentúra pre základné práva (FRA), alebo iné európske štáty]. Napríklad v roku 2021 uverejnila Justičná akadémia v tejto súvislosti niekoľko výziev na predkladanie ponúk, ktoré vznikli z iniciatív so zainteresovanými stranami EÚ – Akadémiou európskeho práva (*Europäische Rechtsakademie*; ERA), nemeckou

inštitúciou; francúzskou národnou školou súdnictva (*Ecole Nationale de la Magistrature*; ENM) a EJTN.

Spolupráca so zainteresovanými stranami na podporu využívania Charty základných práv EÚ a informovanosti o nej

Príklady spolupráce medzi obhajcami práv a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti o charte a jej lepšiemu využívaniu

Podľa talianskeho zákona o rozpočte z roku 2021 (článok 1, § 573 zákona č. 178 z roku 2021) sú inštitúcie poverené ochranou ľudských práv oprávnené čerpať finančné prostriedky z fondu určeného na účely financovania činností na zverejnenie obsahu Charty z Nice. Tento fond, ktorý spravuje ministerstvo spravodlivosti, obsahuje prostriedky vo výške 2 milióny EUR na každý z rokov 2021 a 2022 a je účelovo viazaný na projekty vysokokvalitnej odbornej prípravy, ktoré podporujú justičnú kultúru v záležitostiach medzinárodného trestného práva a ľudských práv. Kritériá prístupu k zdrojom fondu boli stanovené dekrétom ministra spravodlivosti po porade s ministrom hospodárstva a financií, pričom prvoradou požiadavkou je preukázanie dlhodobej súčinnosti, konzultácie a spolupráce s medzinárodnými orgánmi a inštitúciami.

Príklady spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a akademickou obcou, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti o charte a jej lepšiemu využívaniu

Vnútroštátne orgány majú úzke vzťahy najmä s tromi najvyššími talianskymi súdmi: Ústavným súdom (*Corte costituzionale*), Najvyšším kasačným súdom (*Corte Suprema di Cassazione*) a Štátnou radou (*Consiglio di Stato*).

Výskumné oddelenie Ústavného súdu zverejňuje výročnú správu, v ktorej sú zostavené a vysvetlené výklady Charty základných práv Európskej únie, keďže sa týkajú ústavných zásad. **Najnovšie vydanie správ** bolo uverejnené v júni 2021 s názvom *L'applicazione della Carta dei diritti fondamentali dell'Unione europea nella giurisprudenza della Corte costituzionale* (Uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie na judikatúru Ústavného súdu), jún 2021.

Výskumné oddelenie Najvyššieho kasačného súdu poskytuje prístup k najdôležitejším rozhodnutiam vrátane medzinárodnej a európskej judikatúry.

Príklady mimovládnych iniciatív, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej vo vašej krajine

Národná advokátska komora (*Associazione Nazionale Forense*; ANF) je členom európskeho partnerstva, ktoré vedie bulharská nadácia advokátov za ľudské práva a združuje aj ďalšie strany, ako sú napríklad Confprofessioni (konfederácia, ktorej členom je ANF), Milánska advokátska komora, Univerzita v Burgose a Španielska všeobecná rada advokátskej komory (*Consejo General de la Abogacía Española*). Vedúca strana a jej partneri vyhrali európsku výzvu na predkladanie ponúk na podporu nadnárodných projektov odbornej justičnej prípravy v oblasti občianskeho práva, trestného práva alebo základných práv (JUST-JTRA-EJTR-AG-2017).

Cieľom projektu Lawyers4Rights bolo dosiahnuť tieto ciele: podporovať znalosti o pôvode, účele a rozsahu pôsobnosti Charty základných práv EÚ, posilniť ich úlohu pri reakcii na otázky ochrany vyplývajúce z problémov migrácie a terorizmu, zvyšovať informovanosť prijímateľov o tom, ako sa Charta základných práv EÚ uplatňuje na vnútroštátnej úrovni, zlepšiť spoluprácu medzi právnickými profesiami a rozvíjať chápanie základných prvkov uplatniteľných právnych predpisov EÚ v každom vnútroštátnom kontexte.

Záverečná konferencia sa konala 24. júna 2022 s cieľom predstaviť výsledky projektu a hlavné závery o úrovni informovanosti právnikov a uplatňovaní Charty základných práv.

Obsah projektu je dostupný na stránke: <https://lawyers4rights.eu/>.

Pri zvyšovaní publicity charty a informovanosti o jej obsahu pomohlo aj niekoľko ďalších spontánnych iniciatív, ako napríklad organizovanie vzdelávacích podujatí a podrobných seminárov zo strany akademickej obce, zverejňovanie tematicky zameraných prác v právnických časopisoch a novinách a výmeny názorov v rôznych distribučných zoznamoch, do ktorých sú prihlásení odborníci pracujúci v oblasti práva.

■ Posledná aktualizácia: 21/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.